

Contra la mili... Objecció Política!

C.O.P. (Collectiu per una Objecció Política)

índex

INTRODUCCIÓ.....	33
BREU DEFINICIÓ DE L'OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA.....	4
EL SERVEI MILITAR I L'EXÈRCIT EN LES NOSTRES SOCIETATS	
1) Breu història del S.M.	5
2) Desmitificació de l'exèrcit.....	6
3) Les funcions reals del S.M. i de l'exèrcit	
a.-Polític-repressiva.....	9
b.-Ideològica	
.autoritària.....	15
.burgesa.....	16
.masclista.....	18
.espanyolista.....	20
c.-Econòmica.....	22
4) La repressió dins del S.M.	24
5) Mili obligatòria o exèrcit professional.....	26
LLUITES CONTRA LA MILI	
1) Lluites dins les casernes.....	29
2) O.C.: història i projecte de llei.....	31
QUÈ ÉS EL C.O.P.	34

C.O.P.

COL·LECTIU PER UNA OBJECCIÓ POLÍTICA

ENS TROBAREU A L'APARTAT DE CORREUS

5539 DE BARCELONA.

Barcelona 10-2-84

Amic/ga ,
amb aquest dossier pretenem explicar què és per a nosaltres
l'objecció de consciència política o insubmissió política.

Difícilment podíem plantejar-nos una lluita contra el servei
militar i l'exèrcit sense abans fer una anàlisi de les funcions
que l'aparell militar compleix en aquesta societat capitalista i
patriarcal.

La ideologia dominant ens vol fer creure que l'exèrcit és una
institució per sobre de les classes socials, que ens defensa a "tots" i
que, per tant, formar-ne part no sols és una obligació de tot ciu-
tadà ("mascle"), sinó també un honor. Si fins fa ben poc els qui
es negaven a complir aquest "deure" eren titllats de boigs,
paranoics o covards, ara, el govern té preparat un projecte de
lleí que legalitzarà els objectors. Això sí, mentre no posin en
qüestió el mateix exèrcit i el sistema político-econòmic que aquest
defensa i, sobretot, mentre acceptin sense protestar un servei civil
substitutori. Sembla evident, doncs, que l'Estat té por d'una
lluita contra la mili per raons polítiques (fins ara tots els projectes
de lleí eren sols per motius religiosos o ètics) i encara més, no
permetrà mai que els objectors es neguin (com ho pensen fer nos-
altres) a fer tant la mili com el servei civil estatal.

Pensem que el problema no s'ha de reduir a postures personals.
Cal basar la lluita en un rebuig col·lectiu a tot servei, civil o mi-
litar, i en la coordinació amb tots aquells sectors que com nosaltres
lluiten per a una societat sense classes i sense cap mena d'opressió.

C.O.P.

BREU DEFINICIÓ DE L'OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA

L'objecció de consciència és la negativa, públicament manifestada, a complir el S.M. . Pot venir motivada per diferents raons i davant d'ella poden adoptar-se diverses postures:

- Religioses: són les que vénen dels "Testimonis de Jehovà" i dels cristians, i que invoquen els ensenyaments de Crist i de Déu per negar-se a fer la mili.
- No-violentes: són els qui no volen participar en una institució tan violenta i militarista com és l'exèrcit.
- Ètico-filosòfiques: es neguen a participar en una institució que prepara les guerres, les quals són un crim a la Humanitat.
- Polítiques: són els qui a través d'una anàlisi de l'aparell militar i de les seves funcions dins la societat el consideren una institució al servei de la classe dominant i es neguen a participar-hi.
- Altres motivacions: n'hi ha de tot tipus, ecologistes; per considerar la mili una pèrdua de temps,...

Val dir que totes aquestes raons no es donen en una estat "pur" sinó que normalment cada persona en comparteix unes quantes.

Partint d'aquestes motivacions es pot adoptar bé una actitud de lluita (fent d'aquest problema concret un problema col·lectiu i polític), bé una postura individual i passiva (els testimonis de Jehovà).

SERVEI CIVIL

El S.C. sorgeix com una alternativa per part dels objectors que es negaven a fer el S.M. . Es tractava de guanyar-se el reconeixement del dret

a l'objecció i per això s'oferia la possibilitat de realitzar un servei civil substitutori. Aquests serveis començarien a donar-se al marge de llur il·legalitat per part de l'Estat. Les tasques portades a terme per aquests S.C. consistien en alfabetització, llar d'avis, guarderies, esplais per a infants, etc.

Amb totes aquestes experiències s'anà creant una sèrie de punts que més endavant constituïrien la plataforma que en teoria ha de contemplar la llei d'objecció i el servei civil perquè pugui ser acceptat pels objectors: que no sigui militaritzat, que respecti tota motivació, que duri el mateix que el servei militar, que no incrementi l'atur el S.C.,...

De tots els objectors que recolzen aquests punts mínims n'hi ha que consideren el servei civil com un pas estratègic per fer comprensible més endavant la insubmissió i per difondre l'antimilitarisme. Són els que s'acolliran a la llei però d'una forma crítica, intentant millorar el Servei Civil des de dins.

També hi hauran, és clar, els que se sotmetran a la llei amb una postura totalment acrítica.

I finalment els qui adoptarem una actitud de rebuig. Podem distingir-ne encara dos subtipus: els qui enfocaran el seu refús cap a una llei concreta però que n'acceptarien una altra de millor i els qui fem el nostre rebuig extensiu a qualsevol servei tan militar com civil, de la mena i sota les condicions que siguin; és el cas dels insubmissos.

El Servei Militar

1) Breu història del S.M.

La idea de S.M.O. parteix de la consideració d'un exèrcit nacional integrat per tots sense distinció de classe.

Va sorgir amb els moviments revolucionaris burgesos dels segles XVII i XVIII. Gromwell a Anglaterra, França durant la revolució francesa, així com a Prússia uns anys després, són les primeres referències que tenim.

L'exèrcit dels E.U.A. que es va formar en el transcurs de la guerra de la independència, es basava en el sistema de reclutament obligatori partint de la teoria segons la qual tot ciutadà és responsable de l'esforç militar.

El S.M. abans d'arribar a fer-se obligatori per a tothom s'havia regit per diferents fórmules: redempció en metàl·lic, substituïts, selectiu, ...

A l'Estat Espanyol es crea des del regat de Carles III el sistema d'allistament dit de "quintas", o sigui anaven una cinquena part de joves de cada districte. La seva durada era de 8 anys.

El 1.837 s'aprovà una llei amb vigència fins el 1.912 per la qual quedaven derogats els privilegis que fins llavors disfrutaven certs sectors com ara l'església, els propietaris de la terra, les professions liberals, etc. Aquest mateix sistema existia a França el 1.793 i a Bèlgica i Holanda el 1890. Durant aquest temps s'obriren Caixes de Crèdit per redimir del S.M. així

com companyies d'assegurances. El mateix Ajuntament de Barcelona pagava en el S.XVIII la redempció dels quintos de la ciutat.

L'any 1.912 surt una nova llei que organitza el servei a través del sistema anomenat de "mozos de quota". Es podia redimir només una part del temps de servei i no era contemplada la possibilitat de substitució, malgrat que es continuà fent.

El 1.936 s'aboleix el sistema de quotes i s'implanta definitivament el S.M. obligatori per a tothom, tal com el coneixem avui dia.

FORA QUINTAS !

"Un ministre sens pietat
robar-nos vol nostres filla
nostres afectes més cars,
nostre descans, nostre apoyo.
Calma ta pena, Nineta,
sossegat que els catalans
no volem més quintas
Fora la contribució de sanch!
Abuy tots digam,
pares, doncellas, germans,
joves i vells, chics i grans.
Protestem solemnement
del acte inicuo, anti-humà
de las Quintas."
F ora, fora la contribució de sanch!"

(Publicat en el periòdic "El Estado Catalán" de 24 de març de 1870)

2) Desmitificació de l'Exèrcit.

I.-

Estem acostumats a sentir molt sovint expressions com "l'exèrcit ens defensa", "Què seria de nosaltres sense exèrcit?" o "com ens defensaríem sense ell si ens ataquessin els francesos, els portuguesos o els moros?".

D'una manera vaga es té una concepció de les FAS com si es tractessin d'una institució imprescindible sense la qual quedaríem deseparats. Però si volem analitzar l'exèrcit ens cal partir d'una anàlisi històrica.

Cenyint-nos a l'exèrcit espanyol, d'ençà del segle XIX hi ha hagut bàsicament tres actuacions de l'exèrcit que pertocquen també a d'altres Estats: la guerra de la Independència (o guerra del francès) -1808-1814-, la crisi del 1898 amb la pèrdua de Cuba, Puerto Rico i Filipines, i la guerra del Marroc, que s'allargà fins a ben entrat el franquisme. Què es ventilava en aquells conflictes? Qui se sentia amenaçat i quin fou el paper jugat per l'exèrcit? L'única guerra que realment significava una invasió fou la del francès. El paper de l'exèrcit va ser totalment inoperant. La iniciativa en la defensa la prengué espontàniament el poble a través de l'aixecament popular i la guerrilla. No era l'exèrcit el defensor sinó el mateix poble en armes.

Les altres intervencions cal emmarcar-les dintre el procés de colonització de l'antic imperi espanyol. Quins interessos populars es defensaven a Cuba, les Filipines o el Marroc? Cap!. L'únic benefici que d'allà en sortia anava a omplir les butxaques de la burgesia espanyola. Sucre, tabac, matèries primeres,...foren els veritables mòbils d'aquelles guerres. Així, p.ex., a Cuba es tractava de l'explotació d'esclaus, sobre una població total de 1.407.000

habitants, el nombre d'esclaus assolí la xifra de 625.000. Les víctimes de l'exèrcit espanyol foren en aquell conflicte d'unes 60.000, la majoria no pas en combat sinó de malalties infeccioses a causa de la poca higiene. Curiosament Sagasta havia dit en aquella època: "nos mantendremos en Cuba hasta el último hombre y la última peseta".

Amb les armes, doncs, es defensaven els interessos d'una classe social, la burgesia, i en patien les conseqüències els joves obligats a fer de carní de canó, el proletariat. Això ens recorda aquella antiga frase que diu: "les guerres les fan els rics i les perden els pobres". La filosofia popular no para gaire equivocada. La gran majoria de conflictes no han estat altra cosa que rivalitats entre les classes dominants dels diferents estats o bé guerres colonials, per aconseguir més beneficis. Dins el capitalisme el cal més clar el constitueix les dues guerres mundials, que han significat el travassament de l'hegemonia anglesa per la dels EUA.

II.-

Fins aquí hem intentat desmitificar la pretesa funció de l'exèrcit com a defensor en cas d'una agressió externa. També hem escoltat sovint dir que l'exèrcit és neutral, que està per sobre dels conflictes socials, per defensar la "Nació", la "Pàtria" (de tots). Podem aprovar aquestes afirmacions?

Tornant a la història, en el transcurs del segle passat l'aparell militar espanyol sobresurt per la gran quantitat de "pronunciamientos" que surten del seu si. Del 1814 n'hi hagué 37, molts d'ells liberals

i la majoria frustrats. Això en principi significa que l'exèrcit d'apolític no en té res. A partir de la restauració borbònica n'hi hagué uns altres 17 de tendència reaccionària ja que "a partir de la restauració borbònica l'exèrcit es consolida com a institució, per bé que embarcat en una dinàmica clarament conservadora, "ancorat cap a la dreta" i estretament compromés amb les reponsabilitats del poder polític"(2).

Repetits esdeveniments demostren que l'aparell militar ha jugat i juga un important paper de repressor de la classe treballadora. Quantes vagues obreres han estat reprimides per l'exèrcit ? En tenim nombrosos exemples

al llarg dels dos últims segles. Quantes lluites populars han estat avortades pels militars ? La Setmana Tràgica, Casas Viejas o el mateix aixecament del 36 en són destacats exemples. Estem autoritzats a pensar que avui dia la situació ha canviat ? Si actualment no veiem que les FAS surtin normalment al carrer per reprimir vagues i manifestacions populars és perquè s'han creat uns cossos específics per aquesta tasca la policia i la guàrdia civil, que no obstant això són entrenats i comadats també per militars.

FONDOMOC

Vegem de manera il·lustrativa com respon un general espanyol actual a la pregunta: "delante de qué cosas se sienten más incómodos los militares de hoy?" -"Anteela expectativa de ver qué pasa con el terrorismo, las huelgas y los piquetes y con los extremistas"(3). La funció repressiva és 'potser una mania del segle passat, un tic heretat o una actitud momentània ? O bé es tracta d'una missió permanent i connatural al mateix aparell militar Fixem-nos què hi diu la constitució espanyola: "Les Forces Armades, constituïdes per l'Exèrcit de Terra, l'Armada i l'Exèrcit de l'Aire, tenen per missió garantir la sobirania i la independència d'Espanya, defensar la seva integritat territorial i l'ordenament constitucional"(art.8). La traducció d'aquestes paraules en un llenguatge més senzill ens descobreix que vol dir "salvaguardar la unitat d'Espanya" i per tant oposar-se a qualsevol intent de les nacions oprimides per assolir el seu alliberament; i garantir l'ordenament constitucional vol dir en definitiva garantir l'existència de l'economia de "lliure mercat"(art.38), la monarquia (art.1), la limitació legal de les respostes obreres (dret de vaga, etc.)(art.28);és a dir, assegurar que el capitalisme monopolista continui funcionant sense impediments.

Des d'aquesta òptica s'entén com l'aparell militar està preparat per actuar contra qualsevol intent de transformació social.

Aquest exèrcit, que en la seva base està integrat per joves en llur majoria provinents de les classes populars és, de fet, un instrument més de repressió tant interna com externa al servei de les classes dominants. Però encara caldria que ens preguntéssim si les funcions de la institució castrense acaben aquí o encara hi ha més coses...

El fet que cada any l'Estat disposi d'uns 300.000 joves és només per preparar-lo al combat ?. Nosaltres estem convençuts que no, que l'exèrcit compleix amb el S.M, una important tasca ideològica. Per a mantenir aquest sistema explotador cal que les persones siguin submissives, obedients, que respectin, en una paraula, l'ordre establert. Així doncs, el servei militar és un mecanisme òptim -entre d'altres és clar per adoctrinar ideològicament la joventut masculina -futura força de treball- a fi que siguin bons mascles (a la militària tornen homes!), bons espanyols, persones honrades que respectin les lleis (fetes també per l'Estat), que treballin molt i a la fi es morin amb la consciència tranquil·la, sense deutes i havent pagat els impostos...

Amb aquesta exposició hem pretès dibuixar una mica la contradicció existent entre la funció oficialment procla-

mada i la realitat que, demostrada al llarg de la història, continua avui i continuarà pels segles dels segles fins que o bé l'Estat s'inventi nous sistemes repressius bé fins que l'exèrcit desaparegui en una nova societat sense classes i sense cap mena d'opressió.

notes:

- 1.-"El militar de carrera en España". Juli Busquets. Ariel 1971.
- 2.-"Exèrcit, crisi colonial i catalanisme en la Setmana Tràgica". L'AVENC. maig 1977. Pere Vilanova.
- 3.-Paraules del Tinent General Alfaro Arregui. Del llibre de Maria Mérida "Mis Conversaciones con los generales".
- 4.-Paraules del tinent general Gabeiras Montero. "Mis conversaciones...".

3) Les funcions reals del S.M. i de l'exèrcit:

a- Político-repressiva

1.- El naixement de l'exèrcit.

Esbrinar quines són les veritables funcions dels exèrcits implica analitzar el tipus d'estructures socials on aquells existeixen. Perquè, en efecte, l'exèrcit -com a tal- no és pas una institució eterna i universal. Bona part de les tribus primitives que encara avui viuen a l'Àfrica o Austràlia p.ex., no disposen d'un exèrcit, en el sentit rigorós del mot. D'altra banda no sempre els pobles han requerit d'una institució que concentrés en si mateixa la violència física per agredir o defensar-se d'una altra comunitat o d'una part de la pròpia. En temps remots, les societats es barallaven sense menester d'un cos apart sinó que era tota la població en armes la qui espontàniament emprava la força física contra els seus enemics. Per aquells temps les societats estaven fonamentades en un sistema social dit comunal o comunista primitiu. En ell eren desconegudes la propietat privada del sòl o dels estris de treball. Allò que servia per produir tant com els mateixos productes pertanyien al conjunt del clan o de la tribu. Igualment, pel que fa a les decisions comunals aquestes no eren preses per un grupet de persones sinó per tothom o gairebé tothom (els adults, normalment fossin homes o dones); o altrament dit que ningú no posseïa una autoritat especial sobre la resta dels membres de la comunitat.

Com veiem seria incorrecte, doncs, xifrar el naixement dels exèrcits en

aquesta etapa de la societat humana, la de les societats sense classes. Perquè, al contrari, els aparells militars sorgirien a mesura que aquelles comunitats s'anessin progressivament transformant en societats dividides en classes. És a dir, lentament però inexorablement, les tribus i clans anaren perdent els seus trets igualitaris fins arribar a convertir-se en societats classistes, on uns produïen tot allò necessari per al manteniment de la comunitat -la classe productora- mentre que uns altres es dedicaven a tasques militars o religioses normalment i acaparaven a poc a poc les parts més grans del producte social tant com els mitjans de producció (en forma de presoners de guerra, terra, ...) i també competències polítiques cada cop més importants.

Amb l'apropiació dels mitjans de producció per part dels guerrers, jutges o sacerdots -la classe dominant- la divisió de la societat en classes es consolidà per acabar de consumar-se amb el naixement de l'Estat, la institució dedicada per excel·lència a mantenir la desigualtat social a través de la força física i d'altres mecanismes. I amb el naixement de l'Estat, institució que concentra i exerceix el poder social, eixiria com a part fonamental, l'aparell militar.

D'ençà de llavors; és a dir des de que neix la societat de classes i

per tant l'Estat, fins a l'actualitat, tant els diversos tipus d'Estat com els d'exèrcit constitueixen només variacions per a servir, en darrera instància, al mateix objectiu: mantenir la dominació d'una classe sobre una altra. I això, repetim, tant en les societats antigues com en les feudals com avui dia, en les capitalistes o, fins i tot, en les autoproclamades socialites.

2.- L'Estat en el capitalisme.

però detinguem-nos per uns instants a fi i efecte d'aprofundir en el paper específic que prenen l'Estat i l'exèrcit en les formacions socials capitalistes.

Abans déiem que l'administració de la força física era una de les principals tasques de l'Estat. I, certament, tal com digué Marx l'Estat "és la violència organitzada i concentrada de la societat". Però el paper de l'Estat tampoc s'esgota aquí i menys encara en les societats capitalistes. Correspon, entre d'altres, a Gramsci l'haver fet esment del paper que ocupa la ideologia en la reproducció de les societats de classes, ideologia entesa com aquell conjunt de representacions -costums, doctrines, idees, mode de vida, ...- que expresen una visió alienada de la societat i del món sencer. D'aquesta manera l'Estat ja no és reduïble a repressió purament i simplement sinó que també s'encarrega, mitjançant els seus aparells ideològics, de difondre la ideologia dominant -la burgesa- perquè així els oprimits acceptin submissament -ja que "és natural", "no hi ha res a fer", "si no seria l'anarquia" "sense empresaris no tindríem feina",... la seva explotació. Serien aparells ideològics d'Estat p.ex.: l'escola, l'Església, els mitjans de "comunicació", ...

Però l'Estat capitalista tampoc és susceptible de ser reduït a una mera summa de repressió i ideologia. Perquè també s'encarrega de proveir les condicions generals de producció, i aquí anem a parar a la intervenció estatal en l'economia per mitjà de diversos mecanismes: emissió i control de la circulació de moneda, aranzels, política de preus i sous, planificació indicativa, monopolis de determinats béns, potenciació de certs sectors econòmics, etc. etc. Aquestes actuacions tenen per missió l'assegurar camps d'acumulació rendables per als capitalistes i esmorteir les crisis cícliques de l'economia, com ja explicarem amb més detall en un altre apartat.

D'aquesta manera no podem concebre l'Estat en un paper purament negador d'impedir que la classe treballadora s'organitzi i amenaci el poder burgès, i, per tant, d'enganyar-la (ideologia) i reprimirla (coerció), sinó que també juga un paper "positiu": crea, organitza, ... i obté sovint amb aixó el consens de les classes dominades atorgant-los algunes de les seves reivindicacions.

3.- Sobre els aparells repressius de l'Estat.

Concentrem-nos ara en els aparells repressius. Tot així fem abans un aclariment que és que quan ens referim d'un costat a aparells repressius o d'una altra a aparells ideològics, no volem pas donar a entendre que p.ex. l'exèrcit no tingui també una funció ideològica (inculcació d'un conjunt de valors autoritaris, classistes, nacionalistes agressius i masclistes) sinó que principalment aconsegueix una d'elles.

Dintre dels aparells repressius es poden distingir diverses branques: la policia, la "justicia", el sistema psiquiàtric, les presons, ... totes elles tenen per funció d'assegurar "per la força les condicions polítiques de reproducció de les relacions de producció" (Althusser).

Per repressió entenem, és clar, violència física però organitzada (a través p.ex. de la llei; que seria la codificació de l'ús de la repressió, encara que no exclusivament). A més a més no es tracta tan sols de l'ús d'aquesta repressió sinó també de l'amenaça d'ús.

Aquesta repressió sorgirà a flor de pell tan aviat com falli la penetració ideològica. Aquella és la base que permet a la ideologia "treballar" sobre les classes dominades en particular i la societat en general però si aquesta no aconsegueix deturar els explotats

intervenien els aparells repressius. Com explica Perry Anderson: "En les més tranquil·les democràcies l'exèrcit pot romandre invisible en les seves casernes i la policia tranquil·la en els seus districtes de vigilància ... el resort fonamental del poder de classe burgès, per sota del paper "preponderant" de la cultura en un sistema parlamentari, continua essent la coerció.

Perquè històricament -i aquest és el punt més essencial- el desenvolupament de qualsevol crisi revolucionària desplaça necessàriament la dominació dintre l'estructura del poder burgès de la ideologia a la violència".

Com explicàvem abans hi ha diverses branques d'aparells repressius, una de les quals és l'exèrcit. En les nostres societats l'exèrcit és sens cap mena de dubte la institució político-repressiva menys quotidiana, que menys s'actualitza, que roman més en potència. És, dit amb una metàfora, l'última carta de la burgesia en el joc, la peça amagada i inofensiva que al final dona l'escac i mat (l'exèrcit, algú ho va dir, "és l'últim baluard de la societat liberal"), i només intervé quan ja han fallat tant els mecanismes d'integració ideològica com els altres aparells repressius d'Estat.

D'altra banda si analitzem l'exèrcit com a cos en sí i examinem les seves postures polítiques, per molt apolítics i neutrals que es diguin, ens adonarem que els caps i oficials no solament estan d'acord amb les funcions reals que els han estat atorgades sinó que es presenten normalment com a més reaccionaris que el mateix govern. Ralph Miliband escriu: " ... allò important no és tant que els militars exerceixin molta influència dintre el sistema estatal, aixó és clar, com que aquesta influència acostumi a exercir-se sobretot en sentits altament conservadors

i que es pot esperar que les èlites militars reforcin sempre les disposicions conservadores dels seus governs i s'esforcin, en qualsevol camp on exerceixin la seva influència, en obrar en pro de la cautela, de la contenció i de l'admonició en contra de qualsevol política que no coincideixi amb la seva pròpia concepció conservadora de "l'interès nacional". A més, i donada la seva orientació ideològica, les èlites militars i policiaques hauran sempre de donar suport, amb zel particular, a la determinació del poder civil de combatre la "subversió interna" almenys la de l'esquerra, i estaran disposades a obrar, sempre que es necessiti, com agents de coerció de l'ordre social existent, sobretot en períodes de lluita social i conflicte de classes manifest. Aquests són els administradors d'aquesta funció coercitiva, prerrogativa única de l'Estat, i encara que en altres aspectes el poder civil pugui haver abrigat dubtes sobre la seva confiabilitat, lleialtat i subordinació gairebé mai no ha tingut ocasió de concebre greus dubtes sobre la seva bona disposició per anar al front, valgui l'expressió, i lluitar contra els obrers en vaga, els activistes polítics d'esquerra i qualsevol altres pertorbadors de l'estatu-quo.

4.- Algunes notes sobre l'exèrcit a l'Estat Espanyol.

Maluradament no ens podem entretenir a estudiar detingudament el paper de l'exèrcit espanyol. Només direm algunes coses que ens semblen bàsiques però sense esmentar cites ni totes aquelles qüestions que ens poguessin fer ocupar un espai que aquí no disposem.

Tothom sap que l'exèrcit ha estat el pilar principal de sustentació del règim franquista.

Fou l'exèrcit qui s'aixecà quan les esquerres guanyaren les eleccions del

36, fou l'exèrcit qui ocupà molts dels principals ministeris durant aquests 40 anys, ha estat, en fi, l'exèrcit l'organització que Franco tingué sempre preparada en cas d'algun aixecament contra el règim. Però, i en l'actualitat, que potser no ha canviat ja la situació? Doncs no, i és clar que no podia ser d'una altra manera. Que tal vegada s'ha depurat aquells militars que van donar suport al franquisme?. No, pas; al contrari, s'ha depurat als qui volien un exèrcit apropiat per un país capitalista, és clar, però guardant formes democràtiques. Parlem de l'U.M.D. Que potser ara l'exèrcit espanyol ja és més neutral i apolític o bé ho pot arribar a ser, com diuen el PSOE i el PCE, a través d'una adequada política d'aquests partits d'afalagat i donar-los tot l'armament que vulguin?. No. Tot el més que s'aconseguirà serà homologar-nos (amb molta sort!) als exèrcits europeus. I què implica?. Doncs purament i simplement, comportar-se un xic més refinadament, sense inter-venir tant en la vida política quotidiana, ... pero mai ésser neutrals, o si es prefereix ser tan neutrals com pot ser-ho l'exèrcit francès que en la revolta del maig del 68 ja marxava cap a París per sufocar-la, com l'anglès que intervé diàriament contra el moviment d'alliberament nacional a l'Ulster o el nord-americà que és enviat, ara a Santo Domingo, ara al Vietnam, ara al Salvador (en forma d'assessors militars). Això com a molt. El més normal però és que d'aquí a 15 o 20 anys sigui un entremig entre aquests i com ho era en temps del més pur franquisme.

Finalment farem un repàs d'algunes de les intervencions més notables de l'aparell militar a l'Estat espanyol a partir del segle XIX. I a veure qui és que encara creu en la neutralitat dels exèrcits després d'aquests exemples, o d'altres a l'estranger: El Sal-

vador, Xile, Bolívia (ara es comprèn perquè les autoritats civils i militars espanyoles els tracten de països germans!).

Hem omès tots els "pronunciamientos". Igualment segur que en oblidem de moltes intervencions.

- Març 1821: A Alcoi reacció obrera enfront del maquinisme. Intervenció de l'exèrcit.

- 1823: Quatre obrers acusats a Camprodon d'haver destruït una màquina de filar són sotmesos a consell de guerra.

- Octubre 1837: El Capità general impedeix a Barcelona un moviment progressista.

- Nov./Des. 1842: Aixecament de Barcelona contra Espartero. Bombardeig per l'exèrcit de la ciutat des de Montjuïc. (que bonica és Barcelona, oi?).

- Agost 1843: Sublevació de la Junta Central de Catalunya, amb activa participació de progressistes i republicans. No serà dominada militarment fins el gener de 1844.

- Febrer 1848: El govern Narváez frustra el moviment revolucionari que esclata a Madrid, Barcelona, València i Sevilla.

- 1854: Moviment obrer contra les màquines. Vaga a 60 fàbriques de Catalunya. Forta repressió per part del general La Rocha.

- Maig/Juny 1855: Lock out patronal a Barcelona. El capità general, Zapatero, proclama l'estat de guerra contra els obrers.

- Juliol 1856: Aixecament camperols per Andalússia (Sevilla i Màlaga). Més de 100 afusellats per l'exèrcit.

- Juliol 1857: Marxa dels jornalers cap a Utrera. Batalla amb l'exèrcit. Moriren 33 camperols.

- 1858: Vaga a "La España Industrial" de Sants, seguida de repressió.

- 1870: A Maceda (Orense) els camperols es neguen a pagar els impostos i s'atribuïren. S'acaba amb la presència de l'exèrcit.

- Febrer 1873: Els llauradors de l'Horta de València es neguen a pagar la renda als terratinents. Seixanta-set són deportats a Maó.

- 1890: Repressió contra el moviment obrer a Bilbao a causa de la vaga i de manifestacions. El 99% del cens obrer de Bilbao i perifèria hi participa. L'exèrcit, comandat pel general Loma ocupa les fàbriques. Crida a entrar a la feina a tocs de corneta però els obrers es fan forts i al final guanyen la vaga.

1899: Tancament de Caixes a Barcelona. Els botiguers es neguen a pagar contribucions. Intervé l'exèrcit qui n'empresonarà uns quants i declararà l'estat de guerra.

- Febrer 1902: 10.000 metal·lúrgics en vaga a Barcelona. Estat de guerra. Uns 20 obrers morts i 400 ferits.

- 1903: Vaga minera a Bilbao (mes d'oc-

tubre). Es declara l'estat de guerra. Barricades. Es produeixen morts, ferits i moltes detencions.

- Nov. 1905: Incident al Cu-cut. Els militars destrueixen la impremta i la redacció de diversos periòdics nacionalistes catalans de l'època. El mes de març s'aprova la llei de jurisdiccions per a reprimir els delictes contra l'exèrcit i la unitat d'Espanya.

- 1909: Setmana Tràgica a Barcelona. Forta repressió contra els joves que es neguen a anar a la guerra del Marroc. A Alcoi les vagues i manifestacions són reprimides per les forces de la guarnició.

- 1911: Militarització dels treballadors per a "solucionar" la vaga tèxtil.

- 1911: Vaga a la Canadiense (Barna.) Intervé el capità general Milans de Bosch qui respon detenint en massa obrers i posant canons i metralladores

al carrer.

- Sep. 1911: Protestes contra la guerra del Marroc i temptatives de vaga general arreu d'Espanya. A valència 20 societats obreres acorden la vaga general Tancament per forces de l'exèrcit de la Casa del Poble.

- Juliol 1912: Militarització de 12.000 ferroviaris.

- Agost 1912: Vaga de ferroviaris i d'altres. Estat de guerra. Aturs a Madrid (obriers de la construcció, fomers, tipògrafs). Xocs amb l'exèrcit. A barcelona, Terrassa i Sabadell el coronel Márquez, a càrrec del regiment de Vergara, produirà 32 morts. L'exèrcit ocupa Alacant i Miranda de Ebro.

- Agost 1912: Repressió d'un motí a la Model de Madrid a càrrec del general Echagüe, capità general de Castella la Nova. 5 Morts acribillats.

- Estiu 1919: Els patrons catalans declaren el lock-out i acomiaden a uns 100.000 obrers, recolzats pels militars que estan manats pel general Milans del Bosch, avi de l'actual tinent general, capità general de València, que s'ha fet conegut, possiblement preteinent emular el seu avi, amb les seves declaracions ultradretanes contra la "democràcia", sancionant a un oficial demòcrata o recorrent contra consells de guerra.

- 1922: Davant el desastre d'Annual el PCE convoca la vaga general. Afecta a Bilbao i les conques mineres. La ciutat i perifèria són ocupades militarment durant tot el mes d'agost.

- Juliol 1931: A Sevilla un vaguista de la fàbrica "Osborne" és assassinat per esquirols ("Veterano es cosa de hombres"). A l'enterrament carrega la Guàrdia Civil i moren 3 guàrdies i 4 obrers. L'endemà es declara vaga general i és decretat l'estat de guerra. Centenars de pressos, també morts i ferits.

- Oct. 1932: Intent insurreccional de

la FAI al País Valencià, Sevilla i Cadis. Intervindrà l'exèrcit. Repressió brutal de Casas Viejas.

- Gener 1933: Es declara el comunisme llibertari a Fígols. Azaña envia els soldats que controlaran la rebel·lió després de 5 dies.

- 1933: Enfrontaments obrers a l'Hospitalet, l'Aragó, Rioja, Villanueva de la Serena amb la Guàrdia Civil, la d'Assalt i l'exèrcit a causa de l'ocupació de fàbriques, centres oficials, etc.etc.

- Oct.1934: Insurrecció a Astúries i Catalunya. Vora de 2000 morts i 40.000 engarjolats.

- 1936: Aixecament feixista comandat per Franco.

- Fins el 1950: enfrontaments de l'exèrcit i Guàrdia Civil amb guerrillers

(els maquis) sobretot a Andalusia.

En l'actualitat o fa ben pocs anys l'exèrcit també ha intervingut en alguns conflictes. Entre ells: intervenció dels legionaris a Pamplona, de les COES a Vitòria el 3 de març del 76, de les COES també, juntament amb la Guàrdia Civil, en la captura dels presos polítics fugats de Segovia en els Pirineus, on va morir Oriol Solé Sugrañes; la presència de la Legió a Basauri en el transcurs de la Segona Setmana Pro-Anmístia; a Canàries en els esdeveniments durant la mort de Bartolomé Garcia, reforçant la policia, la COES i la Reserva juntament amb altres unitats especialitzades de l'exèrcit; militarització de empreses públiques en lluita (transports, correus, bombers, etc.etc.).

b- Ideològica.

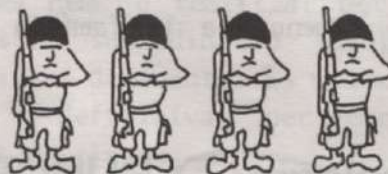
Ideologia AUTORITÀRIA.

Dir que un dels pilars bàsics que té l'exèrcit per fonamentar-se és el de l'autoritarisme no és cap descobriment, ells mateixos ho diuen:

"... la efectividad de los ejércitos ... exige poner en actividad la virtud de la disciplina, cuyos pilares son la obediencia y la subordinación"

Nascut dins un context social com és el de la lluita de classes, dins d'unes relacions de domini, és la mateixa classe en el poder qui, d'una manera a vegades més evident, d'altres més sofisticada, detenta el seu comandament, i qui ha d'assegurar que l'aparell militar, davant un possible conflicte, respongui d'acord amb els seus interessos.

Mitjançant una estructura autorità-

ria, respaldada per un rígid Codi de Justícia Militar (2) i assimilada pels soldats a través d'un rentat de cervell que continuament els estant fent en inculcar-los valors tan sublims com l'honor, l'abnegació, l'esperit de sacrifici, la submissió, ... s'aconsegueix mantenir un ordre jeràrquic en el qual les obligacions de cada individu queden definides d'una manera clara i precisa.

La funció dels oficials és la d'ordenar, la dels soldats és la d'obeir sense preguntar, la de deixar-se portar sense discutir. Li ha estat anulat tot sentit propi de la responsabilitat i de la dignitat personal, tota temptació de pensar per ell mateix.

"... la subordinación en fin de

cuentas consiste en que el de menor grado debe obediencia al que lo tiene mayor. El deber de la obediencia pues, tiene un puesto en los ejércitos por la subordinación ... y se practica cumpliendo las leyes y los preceptos de las Ordenanzas, pero, sobre todo, obediendo las órdenes de los superiores".⁽³⁾

Es tracta, en definitiva, que el soldat interioritzi de tal manera el "a sus órdenes" que al final ho repeteixi mecànicament tant dins de la caserna com un cop ja fora. Qui mana pensa per ell: "LA MAS PRINCIPAL HAZAÑA ES OBEDECER". (4).

Veiem, doncs, que l'exèrcit al mateix temps que assegura i defensa els privilegis i interessos de la classe explotadora, reproduïx dins seu aquestes mateixes estructures que la fan possible.

Complir el S.M. ve a ser com la culminació del "procés formatiu" que ja havia començat a la família i que

Ideologia BURGESA.

La ideologia burgesa transmesa per les FAS opera a través de dos canals: d'una banda per l'exaltació de les virtuts burgeses i del conformisme social però d'una altra, el fonamental, per mitjà de l'existència d'aquest mateix exèrcit, per sobre de les classes socials i formalment al servei de tots els ciutadans.

L'exaltació dels valors burgesos es diu a través de discursos, "teoriques" a la tropa, articles i escrits diversos, ...

Es parla de progrés social, productivitat, estalvi, prosperitat, ...

Veiem uns exemples:

continuant per l'escola, la feina (si la tens), i tot l'ambient consumista i despersonalitzador que ens envolta, fa possible la integració perfecta i sense problemes de l'individu dins el sistema.

notes:

- (1). "Los valores morales de las FFAA". H. Martin.
- (2). "... el hecho de que la obediencia militar sea un deber fundamental justifica plenamente que el legislador tome las medidas necesarias para que ese deber moral se cumpla mediante el convencimiento, pero también establece una serie de cautelas para obligar a los débiles a hacerlo con justicia y dignidad". Idem.id.
- (3). Idem id.
- (4). D'un poema de Calderon de la Barca dedicat als soldats d'infanteria dels Tercios de Flandes.

"Qué concepto tienes de la propiedad privada?. Es un derecho del hombre, pues es el dueño del fruto de su trabajo en lo que las leyes establecen dentro de un orden social ...

Qué justifica en el hombre el estímulo al ahorro?. El derecho legítimo a prosperar en la vida y aumentar sus bienes para dejarlos en heredad a sus hijos ...

Qué debe guiar al hombre en el trabajo?. Sacarle el máximo rendimiento. Recibir en su compensación justa remuneración." (Guión del Recluta, pgs. 43-44).

D'altra banda es critiquen les vagues obreres i a vegades i tot s'amena-

ca amb intervenir si arribessin a grans proporcions.

Un exemple característic de la ideologia antiobrera de les FAS el tenim en aquesta frase extreta de l'article titolat "Huelgas" (Reconquista. Març del 79):

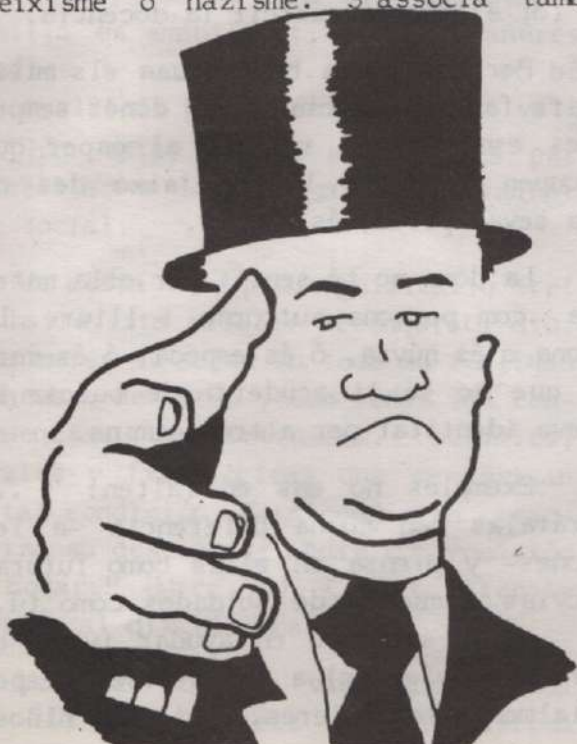
"Ahora, sin embargo, no se comprende ese tanto parar y pedir, parar y pedir ... Mientras, España qué?. No habrá algo más hondo detrás del constante y poco esperanzador absentismo laboral?".

Però l'aspecte fonamental de la ideologia burgesa és precisament l'intent d'esborrar l'existència de les classes socials i de la lluita de classes o, en tot cas, de desvaloritzar el fet. Així p.ex. en l'acabament del text abans esmentat, l'autor es preguntava: "Mientras, España qué?", com si per damunt de les hostilitats entre el treball i el capital pogués existir una harmonia i unitat "nacional". Es tracta, evidentment, de la doctrina burgesa de la conciliació de classes, proclamada tant per l'església (en la seva "doctrina social") com pel mateix feixisme o nazisme. S'associa també

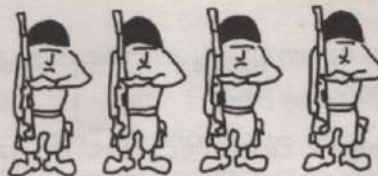
a conceptes com ara "solidaritat nacional" o el famós "bé comí". Aquesta "solidaritat nacional", aquesta cohesió social, es realitza en l'exèrcit on aparentment no existeixen classes socials (malgrat que els oficials i alts caps no tinguin mai procedència obrera). Es condensa també en l'afirmació que l'exèrcit "defensa la Pàtria", Pàtria que suposadament és la mateixa per oprimits i opressors, i exèrcit que oficialment serveix a la societat sencera.

Podríem per tant concloure que l'ideologia burgesa de l'exèrcit existeix sobretot perquè, com tot aparell de l'Estat capitalista, amaga liberaladament la lluita de classes i el fet de servir precisament als interessos d'una classe social concreta.

És per això que desemmascarar les vertaderes funcions de l'exèrcit en tota societat de classes és una de les tasques primordials que els explotats/des hem de realitzar per trencar la nostra subordinació ideològica a les classes dominants. És una eina excel·lent en definitiva, per generar consciència de classe.

Ideologia MASCLISTA.

L' exèrcit com tota institució nascuda per perpetuar l'Estat, és masclista i no tant sols pel fet que al menys fins ara, hagi estat compostat única i exclusivament pel denominat "sexo fuerte", ni perquè en última instancia defensi l'ordre patriarcal, sinó també perquè tota la seva essència, els valors en els quals es basa, els que premia i fomenta, son els anomenats "valors masculins".

A la dona, en funció sempre d'uns interessos del poder, se li han assignat determinades qualitats: la dolçor, la delicatessa, el sentimentalisme, la falta d'agressivitat, la submissió, etc. mentres que a l'home, conseqüentment amb el seu paper de dominador, li han estat assignats uns altres (agressivitat, duresa, l'honor, ...).

Un soldat que tingui por, que s'emocioni davant els altres, o que plori, serà tatxat immediatament, tant pels seus superiors com pels companys, amb tota una sèrie de qualificatius tendents a negar-li la seva realitat d'home: mariquita, efeminat, gallina, ...

Es a dir, dins l'exèrcit el noi solament pot representar el paper de "duro macho" i ai! d'ell que se li escapi qualsevol actitud o postura que no entri en aquest esquema social de virilitat. No podem pas oblidar que l'exèrcit defensa una societat patriarcal i que per tant els individus que l'integran han de respondre al patró per aquesta imposat.

Podem equiparar la mili, doncs, als rites d'iniciació de les societats tribals en les quals el noi en arribant a una determinada edat ha de passar per tot un grapat de proves si vol deixar de ser considerat membre de la "sub-

categoria" de la tribu que componen precisament les dones i els nens. Un cop superades, l'abans noi, entra dins el cercle superior dels homes i té accés als secrets ancestrals dels seus avantpassats alhora que ha guanyat el dret, en tant que home, ara ja, a tot un conjunt de privilegits.

Queden sempre, és clar, dins de la "sub-categoria", les dones i els nens, nens que en el seu moment passaran o bé a ser homes mitjançant els ja anomenats rites d'iniciació, o bé, si son nenes, a establir-se definitivament en el seu lloc de subordinació.

En la nostra societat actual ens trobem amb una situació senblant: el jove que es nega a fer la mili, a més del corresponent càstig penal que rep, queda automàticament anul·lat per fer valer els drets polítics que com persona adulta (segons ells) li pertanyen. Ens referim al dret de vot, al d'ostentar càrrecs i funcions públiques o fins i tot al dret a exercir la docència.

Per una altra banda quan els militars fan referència a les dones sempre les esmenten en relació al paper que ocupen respecte l'home (així des de la seva òptica, és clar!).

La dona no té sentit per ella mateixa, com persona autònoma i lliure. La dona o és núvia, o és esposa, o és mare i que no se li acudeixi de buscar la seva identitat per altres camins.

Exemples no ens en falten: " ... trátalas con mucha deferencia -a les dones- y piensa en ellas como futuras novias o madres de soldados como tú," " ... se solicito en ayudar (y si es preciso defender) a los débiles, especialmente las mujeres, ancianos, niños,

"...y piensa en ellas como futuras novias o madres de soldados como tú."

enfermos o mutilados", tret aixó del llibret editat per el Ministeri de l'Exèrcit. Estado Mayor Central. 1975, que és dóna als reclutes en incorporar-se a files i a on fins i tot troben un apartat titolat: "Comportamiento con la mujer". En aquests és contraposada la "mentalitat masculina" i l'eterna "sensibilitat femenina" a la vegada que diuen, molt assabentats ells d'aquestes coses, que la dona allò que sempre desitja és amabilitat, afecta, maneres tendres i suaus, etc. etc. que si bé són qualitats per si mateixes molt valides han estat sempre utilitzades per encasillar a la dona en un determinat rol social.

Un altra troç prou significatiu tret de la revista militar Reconquista diu: "La mujer es mujer en toda su realidad de hembra de varón y con todas las consecuencias espirituales, sociales, morales y fisiológicas que se derivan de tal condición. Esta condición caracteriza su destino de madre con vocación de hogar." (Març 79). Copiat literalment. I cal dir res més?.

La dona tota la vida encasillada amb els dèbils, els que necessiten

èsser protegits i defensats, al servei del marit, dels fills i del poder, com "Reina del Hogar" que és.

La ressitat i la violència queden monopolitzades per l'home mentre que a la dona li correspon la submissió i la passivitat. El contrari no seria lo més apropiat per mantenir, com a ella li pertoca, el clima d'afectivitat i seguretat que significa el refugi familiar enfront del món exterior: hostil i insolidari.

Pensem igualment en els símbols de la victòria militar: son evidentment fàl·lics. L'obelisc no és ni més ni menys que un immens penis erecte, símbol habitual de domini i poder, o bé els arcs triomfals que, estirant una mica la imaginació, els podem veure com el lloc per on penetra l'exèrcit victoriós per imposar-se al poble vençut (clara referència a l'acte sexual; dominador-dominat).

Quedaria potser per analitzar quin interès pot tenir l'estament militar en introduir dins l'exèrcit les dones i quin seria el paper real que aquestes trindrien ja que sembla que la nova política militar va encaminada cap ací.

No es pot parlar d'igualtat sota unes coordenades masculines. El fet que la dona entri a l'exèrcit no suposa cap canvi positiu per ella. Se li exigirà que continui amb el seu rol "femení" però ara al servei de la institució castrense: tasques d'oficina, administració, control d'aeroports, mecànica, serveis sanitaris,...

Les tasques directes en el camp de combat continuarien estan reservades als homes i fins i tot s'incrementarien el nombre d'aquests en cas de batalla, en haver-los lliurat les dones de les tasques pròpies de la reraguarda. És evident que a nivell estratègic representa un major número d'efectius dispo-

nibles.

Per una altra part tampoc no els importa gaire que existeixin quadres femenins...sempre i quan responguin als seus interessos de domini i repressió sobre la tropa. Tant se val si es tracta d'un home o d'una dona qui mana mentre mantingui les estructures que al poder interessin.

Queda encara un altre punt al respecte. Si la dona s'incorpora a l'exercit, li caldrà complir el S.M. com als homes (almenys de seguir les coses com fins ara) i una de les finalitats que és el de retirar de la vida social activa tot un contingent de gent (la joventut precisament), que d'una altra

Ideologia ESPANYOLISTA

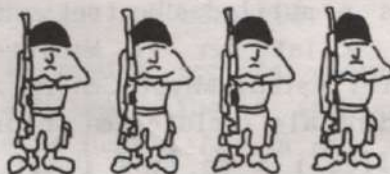
El nacionalisme burgès sorgeix a Europa en el segle XIX juntament amb l'ascensió de la burgesia com a classe dominant. Aquesta ideologia, que li servei per cohesionar totes les classes socials en pro d'uns interessos aparentment col·lectius, "nacionals"; en realitat amaga les contradiccions socials, l'explotació d'una classe per una altra i l'opressió de les minories nacionals sota una conceptes que pretenen donar una imatge de la societat com si d'un cos homogeni (Pàtria, Nació) es tractés. El nacionalisme burgès és idealista, com déiem abans. Parlar de bé comú o de solidaritat nacional és intentar fer-nos creure que els interessos del capitalista i del peò són els mateixos. O quan s'anomena la "defensa nacional" s'està ocultant el paper polític-repressiu de l'exèrcit al servei d'una minoria, la classe dominant.

L'espanyolisme, en conseqüència, seria la ideologia emanada de les clas-

manera li podria crear conflictes al sistema (manca de llocs de treball, descontent, marginació,...).

Està clar que no els preocupa gaire cedir part d'un terreny que fins ara ha estat vetat a les dones a canvi d'absorbir i de despistar reivindicacions feministes que podrien plantejar canvis socials radicals autènticament favorables a les dones.

No hi ha problema, doncs. Tot roman sota control. Un canvi d'aquella mena el permetran simplement perquè els afavoreix i reafirma tot el seu muntatge. En resum, pel fet que la dona s'incorpori a files la institució militar no deixarà de ser tan masclista i servir a una societat tan patriarcal com avui.

ses dominants d'ençà de la formació de l'Estat espanyol i perseguiria tres objectius primordials:

- 1-) Cohesionar totes les classes socials;
- 2-) Negar l'existència de les nacions oprimides dins l'Estat;
- 3-) Propagar una nacionalisme agressiu vers l'exterior (xovinisme).

Pel que fa al primer objectiu podem copsar la ideologia espanyolista de l'exèrcit en les expressions que són més corrents en les FAS: "Todo por la Patria" (la màxima més important), tot ha de sacrificar-se pel bé de la Pàtria "El Patriotismo se demuestra con el cumplimiento del deber de cada uno. Creo que si todos cumpliéramos con nuestro deber, haciendo cada uno lo suyo y sin criticar a los de demás, se acabarían los problemas de España y, posiblemente, los males de nuestra sociedad". (Almirante Arévalo Pelluz).

En una revista militar llegim que

FONDOMOC

el patriotisme és, entre d'altres coses "renunciar si necesario fuera a las justas reivindicaciones laborales o también justos beneficios del capital en aras de una recuperación económica nacional"(1). Aquest benefici per a la "nació", per a la "Patria", és un benefici per a tothom ?.

ratistes"; un exemple ens el proporciona la revolta de Barcelona contra el general Espartero el 1842 , que provocà el bombardeig de la ciutat comtal des de Montjuic.

Però especialment ha estat durant el franquisme que aquest expansionisme

Quant al segon objectiu, el nacionalisme espanyol, l'espanyolisme, doncs és la ideologia més reaccionària segregada per les classes dominants peninsulars a remolc de les classes dominants castellanes. És la ideologia reaccionària en la qual han trobat recer i nodriment totes les altres formulacions reaccionàries; és la ideologia de la Restauració, la ideologia de la Dictadura, la ideologia del "Movimiento" franquista"(2).

Des de la formació del modern estat espanyol deixen d'existir oficialment les nacions fins aquell moment presents a la Península. Solament són abolides, bé per decret bé per la força, les constitucions i furs que garantien la independència dels Països Catalans i Euskadi (Galícia i el País Canari ja havien estat absorbits per la Corona de Castella durant els segles XIV i XV).

"Al llarg d'aquests darrers segles (XIX i XX) l'exèrcit, seguint la tradició de l'oligarquia terratinent espanyol no ha deixat mai de clamar per "la unitat d'Espanya". Fins i tot moviments populars de caire liberal-burgès han rebut la qualificació d'"intents sepa-

s'ha manifestat d'una forma exacerbada. Vegem-ne un exemple: "...unidad entre todos los hombres y las tierras de España, que descansa en estos dos pilares: el ejército, como templo que encierra las virtudes raciales españolas y las esencias más puras de la Patria y el pueblo que es el que le nutre y le da vida"(3) o el segon punt fonamental del "Movimiento": "...establece nuestra unidad de destino en lo universal y condena como crimen todo separatismo"

Es ara amb la "democràcia" l'exèrcit menys espanyolista ? . Per a respondre aquesta pregunta n'hi hauria prou amb repassar l'article 8 de la Constitució on es diu que la missió de l'exèrcit és garantir "la indisoluble unidad de la nación española como patria común e indivisible de todos los españoles"(art.2) i tot això, naturalment, amb el beneplàcid de totes les forces polítiques majoritàries, àdhuc d'aquelles que diuen defensar els treballadors, els drets dels pobles, etc.

Així no ens ha d'estranyar gens ni mica les declaracions de l'alta oficialitat de les FAS com ara: "El objetivo máximo del ejército es la unidad

de España" (Tte.Gral.Gómez de Salazar) o "conviene no olvidar que el Ejército las Fuerzas Armadas, son muy sensibles a toda desmembración de la Nación o Estado, a cualquier cosa que atente a la unidad de la Patria"(Tte.Gral. Quintana Lacaci) (4).

Finalment pel que fa al tercer objectiu, el nacionalisme burgès com a cohesor de les diferents classes socials sota l'hegemonia de la burgesia monopolista, el definirem amb el mot de xovinisme. Aquest suposa l'exaltació del propi país, com si fos el millor, i el menyspreu dels altres pobles. Constitueix una antiga tàctica de la burgesia per amagar els problemes interns buscant els errors i els culpables fora de casa. En el franquisme aquest mecanisme fou emprat contínuament en forma del "perill comunista" o la llegenda negra creant a vegades una veritable xenofòbia.

En realitat, de sempre s'han basat els exèrcits en un "maniqueïsme polític"; és a dir, nosaltres som els bons i els estrangers són els dolents. Aquesta ideologia amaga el fet que els presumptes "dolents" també estan dividits entre opressors i oprimits. El nacionalisme agressiu, doncs, és una constant

que trobem en tot exèrcit capitalista o "socialista" (el cas del xovinisme gran-rus, p.ex.).

Encara que no és solament l'exèrcit la institució transmissora del que anomenem ideologia espanyolista ("tres han sido los focos de educación patriótica del hombre en estas latitudes: el hogar, la escuela y el cuartel") (5), podem dir que desgraciadament continua essent determinant el paper del S.M. en aquest sentit. "La escuela de verdadero patriotismo son las Fuerzas Armadas". "Un año de servicio militar es el plazo concedido, tal vez el ultimo plazo, para que un español aprenda esa asignatura fundamental que se llama España"(6). Sobren comentaris...

notes:

- 1.-"El Patriotismo", article de Gonzalo Muñelo Alarcón. "Reconquista". Març 1979.
- 2.-"Per l'alliberament nacional i de classe", Josep Ferrer. Ed. Avançada. 1978.
- 3.-"Franco i l'espanyolisme" X. Arbós i A. Puigsec. Ed. Curial. 1980.
- 4.-"Mis conversaciones con los generales". M. Mérida. Ed. Plaza y Janés. 1979.
- 4.-"España, asignatura fundamental" Aparegut a "Reconquista". Desembre 1978.
- 5.-"España, asignatura fundamental".

c ~ Econòmica

Parlàvem abans que en les societats capitalistes avançades l'Estat, a part de configurar-se com a instrument repressiu i ideològic de la burgesia monopolista per a mantenir la seva explotació sobre la classe treballadora en especial, i els altres sectors populars en general, adquireix també un paper rellevant dintre de l'organització de l'economia

capitalista. Es tracta sobretot com diu Mandel, "d'administrar la crisi". És a dir, l'economia capitalista pateix d'un mal endèmic que són les crisis cícliques produïdes, bé pel poc consum, bé per l'excessiva producció; aquestes crisis provoquen sovint -i a part de l'enfonsament de molts capitalistes, sobretot petita i mitjana burgesia-

un descontent popular (per l'atur i la misèria) que alhora és susceptible de transformar-se en crisi revolucionària. Impliquen per tant un perill per a la mateixa supervivència del sistema.

D'avant d'això l'Estat s'encarregarà tant de retardar aquestes crisis com d'esmortir-les quan apareguin, i per això haurà d'actuar com si d'un capitalista més es tractés. Basant-se llavors en els impostos els invertirà per ajudar les empreses (finançant-les, abaixant-los el cost de les matèries primeres, ...), per mitjà d'absorbir part de la mà d'obra desocupada, de finançar investigacions que permetin descobrir noves tecnologies susceptibles de suposar un nou boom econòmic, o de facilitar camps a la inversió.

Es en aquest darrer punt sobretot, el d'obrir camps a la inversió, on hem d'ubicar les despeses militars dels estats capitalistes. Aquestes possibiliten la inversió dels beneficis i l'obtenció d'una taxa de guany força elevada motivada per diversos factors: la compra segura del producte per les forces armades de l'Estat en qüestió o per d'altres (venda d'armes), el ràpid envelliment dels sistemes d'armament (bé per guerra o bé "perquè l'enemic té un tanc més potent que el nostre i cal renovar-nos") o els alts preus pagats per l'arma, molt per sobre del seu cost.

Per part de l'Estat capitalista (en els països "socialistes" l'anàlisi hauria d'anar per altres costats, donant més importància als factors polítics i ideològics que no pas als econòmics) l'utilitzar la producció armamentista com a camp d'acumulació de capital acostuma a ser-los més favorable que atraure capitals al camp dels serveis públics, p.ex. Les causes són diverses: mentre que la fabricació d'armament difícilment haurà d'aturar-se en un límit òptim de cobriment de les necessitats militars

de l'Estat burgès, ja que la percepció d'aquestes necessitats, si més no, és subjectiva i subjecta a la manipulació cara a les classes populars (parlant de l'amenaça comunista, p.ex.) en el cas dels serveis socials aquest sí que constitueix un camp on les necessitats han de ser objectivament determinades ("si tots els nens van a l'escola, no hi ha motiu per fer-ne gaires més"). Per un altre costat les despeses militars, a través de la investigació de noves tècniques de matar millor, contribueixen en bon grau a la revolució científic-tecnològica mitjançant el traspàs continu de descobriments militars cap aplicacions civils. Aquesta revolució científic-tecnològica permet, a la vegada, obrir noves possibilitats d'expansió a l'economia capitalista (un exemple especialment significatiu és el de l'energia nuclear).

Però a part ens calen esmentar altres dos motius pels quals l'Estat capitalista prefereix estimular la inversió per mitjà de les despeses militars que no pas a través de les despeses socials. Primerament perquè incrementant el poder militar d'un estat, com fa la producció massiva d'armaments, li és atorgat major poder i influència en els afers internacionals, la qual cosa fa situar la burgesia en unes posicions més favorables dintre de la cadena imperialista mundial i la Divisió Internacional del Treball. En segon lloc, invertir "desmesuradament" en equipaments socials (escoles, hospitals, vivendes, parcs públics, ...) és cedir a l'enemic de classe -els treballadors/es- una porció de la plusvàlua a ells arravatada en el procés productiu i minvar, en conseqüència, la taxa de guany capitalista.

Recapitem, doncs: queda clar que la producció armamentista no ve motivada tant per les necessitats de l'aparell militar burgès sinó sobretot per les necessitats del capital, en la seva

fase monopolista, de trobar nous camps d'acumulació que donin, a més a més, suculents beneficis. És aquesta raó la que explica en gran mesura la irracional cursa armamentista. Ens trobem, per tant, que les despeses "en defensa" són en els països capitalistes desenvolupats (EUA, França, RFA, Gran Bretanya i la resta en menor grau), un mitjà indispensable perquè l'economia no entri en crisi.

Tot això, és clar, mirat des del punt de vista de la seva utilitat so-

cial -la utilitat social dels qui produeixen la riquesa, la dels treballadors/es- és una aberració, ja que són destinats capitals (és a dir, plusvàlua reinvertida), força de treball i tecnologia a obtenir uns productes que, lluny de satisfer les necessitats del poble, només serveixen, per mantenir viu un sistema que sols produeix mort per tot arreu i en totes les seves formes. Evitar-ho, impedir la producció armamentista i la cursa d'armaments ha de ser una tasca més de la revolució social.

4) La repressió dins del S.M.

Dintre de la mili, a més a més de l'entrenament rebut pel recluta amb les desfilades, l'exercici i "fent-se molt home", també i sobretot s'entrena a fer del soldat un perfecte transmissor i perpetuador dels esquemes socials dominants.

Aquest moldejament de l'individu al seu pas pels quaters resulta fàcilment comprensible si s'analitzen tota una colla de factors (condicionants) i llurs interrelacions en la vida civil i d'altres institucions que com la militar posseeixen funcions i estructures paral·leles (presons, manicomis, escoles,...).

Aquests mecanismes repressius mitjançant els quals es normalitza l'individu, actuen de forma reiterada en la seva psique encara que moltes vegades el soldat només tingui consciència de l'hòstia, el permís denegat, l'arrest,...d'una manera restringida i no en tot el seu contingut ideològic que amb el càstig s'introdueix.

Alguns d'aquests mecanismes són:

-La privació dels drets polítics i sindicals

Diffícilment poden donar-se en una institució per excel·lència jeràrquica i autoritària com l'Exèrcit unes llibertats polítiques i sindicals perquè el soldat pugui defensar-se mínimament

de les vexacions constants que pateix en la seva persona. De per si la institució castrense s'adjudica el dret a ser un poder amb una autonomia administrativa i penal (jurisdicció i codi de justícia propis) que la col·loquen en jutge i part a la vegada.

D'aquesta manera ens trobem que determinats llibres, revistes, activitats o comentaris són prohibits ja d'una forma tàcita. A més qualsevol intent de reclam individual implica un probable càstig mentre que la presentació de protesta col·lectiva significa ser empresonats per sedició. Tots recordem els consells de guerra que han pesat sobre els qui des de dintre han tractat de formar un sindicat o una organització de soldats per aconseguir unes mínimes llibertats democràtiques.

-La rutina

L'estricta programació de la jornada en el campament produeix en el soldat un sentiment de passivitat; "l'educa" a no prendre iniciatives, a no pensar per ell mateix.

La vida quotidiana li està meticulosament programada per l'Autoritat. Dia rera dia esdevenen les mateixes coses (diana, formació, instrucció, revisió). Conforme passen els mesos cada vegada li costa més concentrar l'atenció en algun pensament; se l'està formant per ser gairebé un autòmat.

-La impotència davant les humiliacions

La impotència constitueix un dels grans ressorts que el poder empra enfront del desarmat soldat que no troba gens de solidaritat davant les humiliacions dels seus superiors i dels mateixos veterans que un cop passada la primera fase d'habituant repeteixen per desfogar-se similars accions d'hu-

miliació vers els més nous. Qualsevol defecte físic, qualsevol curtesa o fins i tota qualitat és motiu de mofa.

La repressió sexual.

La caserna és una institució unisexual on els reclutes han de viure per una any i escaig relacionat-se només amb mascles. Esdevé lògic pensar que aquesta circumstància exercirà alguna influència sobre la mentalitat i el comportament dels soldats.

Com s'ha demostrat científicament repetides vegades l'instint sexual és massa intens com perquè l'ésser humà s'acostumi a prescindir-ne amb tanta rotunditat. Quins són, doncs, els efectes de l'abstinència sexual?

Un d'ells el constitueix la racionalització de la privació que s'atribuirà al deure patriòtic, l'obediència als oficials, l'amor a la Pàtria, ... L'ajuden a inculcar per tant les virtuts militars d'obediència, lleialtat, resignació, sacrifici, ...

Una altra repercussió psíquica és la infantilització i submissió del recluta als comandaments. La repressió sexual obliga a l'adaptació del recluta a la seva normalització, en la mesura que la frustració de la líbido li creen una inseguretat personal que li fan buscar un suport en l'Autoritat-Pare, que són els oficials. D'aquí ve que en les primeres setmanes el soldat romanguí empresonal literalment en la caserna.

Finalment un altre efecte important a esmentar és la canalització de les necessitats en les activitats militars. L'energia sexual és descarrega per mitjà d'intensificar el treball, sigui de la mena que sigui. En resum, els reclutes es tornen més dòcils, més receptius al discurs ideològic dels militars i més "productius" durant la mili.

-L'aïllament

Des de que s'incorpora a files el jove queda aïllat. Se l'allunya dels amics, dels éssers estimats, del seu ambient...En la mili es trobarà en una situació molt diferent.

L'aïllament forçarà a l'adaptació al medi imposat ja en diluir-se els vincles afectius tradicionals del jove creixent conseqüentment la necessitat d'aconseguir noves fonts de seguretat que trobarà en l'obediència cega als oficials, p.ex.

-despersonalització i uniformitat

L'uniforme, el cap rapat, la formació en fileres i un llarg etzètera fan de l'individu un ésser amorf sense cap distinció més que la dels galons. Aquelles qualitats que constitueixen els trets essencials de la seva personalitat són deixats de banda. No pot identificar-se a si mateix. D'aquí que li calgui adaptar-se al medi i al prototipus de soldat que imposa la institució, a despersonalitzar-se en defini-

Mili obligatòria o exèrcit professional

Després d'analitzar què representa l'exèrcit, quina és la seva vertadera funció, podem preguntar-nos: per què anar a la mili ?.

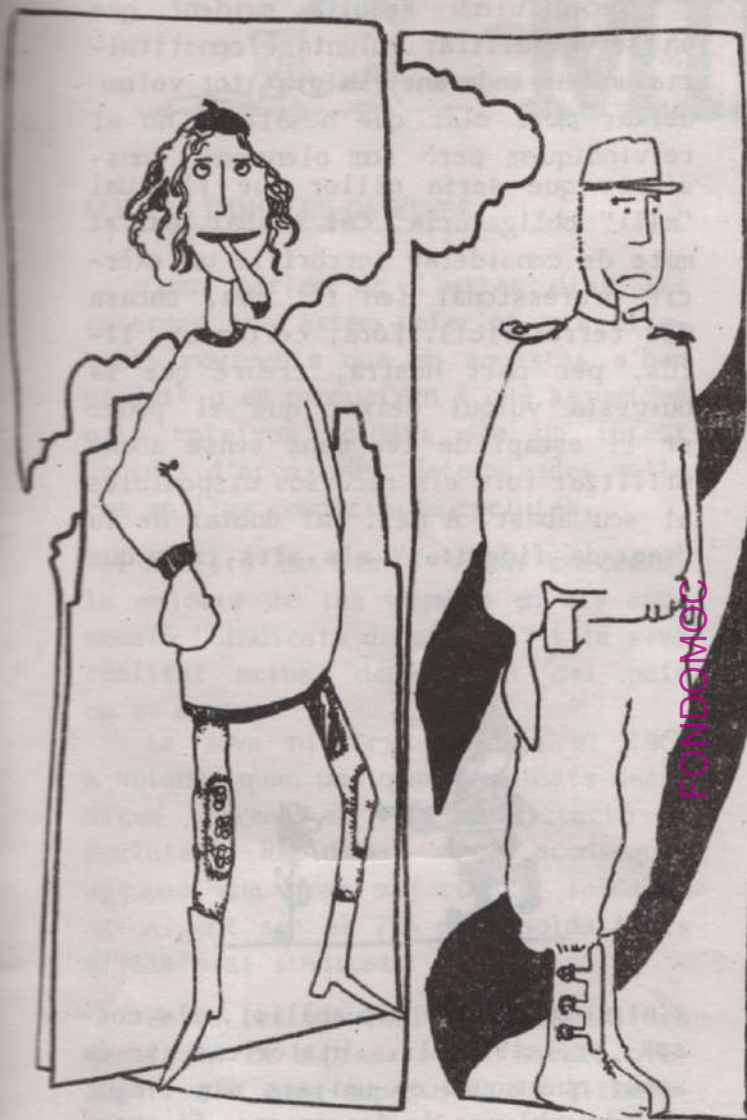
Segurament alguns ens diran que si no volem "servir" i proposem que aquesta negativa es generalitzi, estem afavorint la creació d'un exèrcit professional. Aquesta és, per exemple, la postura de la totalitat dels partits d'esquerra. Tot i així cal fer matisos entre ells. Els analitzem tot seguit.

L'esquerra reformista (PSOE-PCE) manté l'actitud d'acceptar submissament la "mili", sense platenjar cap mena de reivindicació allà dintre a fi de no crear tensions entre oficials i soldats: "Seria un grave error creer que la lucha de clases en el Ejército se

establece entre la tropa por un lado y los militares profesionales por otro. Estas posturas pretendidamente revolucionarias lo único que acarrear es exacerbar el "antimilitarismo infantil" latente en la tropa(...)Rechazamos las organizaciones políticas dentro de las unidades militares"(1). L'argumentació que sustenta aquestes posicions és que d'aquesta manera s'assegura que la tropa està formada majoritàriament per joves de les classes populars i que per tant, posem per cas en un intent de cop d'estat aquest podria frenar-se (?) per la base de l'exèrcit (potser per art d'encantament?).

Per la seva banda, l'extrema esquerra es planteja portar una lluita dintre de les casernes per aconseguir les llibertats democràtiques per als sol-

dades i la democratització de l'aparell militar. L'objectiu també seria l'assolir un control per part de la tropa en cas d'un procés revolucionari.

Sobre la primera postura convindria denunciar que l'esquerra majoritària s'està oblidant d'una cosa molt important i és que cada any són cridats a files uns 300.000 joves. Quina legitimitat atorga a l'Estat capitalista per obligar a les persones a perdre un any i escaig de la seva vida? A part d'una altra qüestió bàsica per a qualsevol estratègia de canvi. De "l'escola de

ciudadans" que és la "mili", tal com es concep per les classes dominants, en sortiran més submissos, obedients a l'autoritat i en definitiva amb el potencial revolucionari greument castrat. I no sols després sinó que durant el servei militar aquesta massa de joves, a més d'encobrir l'atur, queden exclosos de tota possible lluita popular ("dins l'exèrcit queda suspesa la lluita de classes")⁽²⁾.

En aquestes condicions serà molt difícil que es desencadeni un procés de transformació social. La temuda intervenció de les FAS (que havia de ser presumptament frenada per les bases) no es produirà mai, simplement perquè no caldrà. Així, l'actitud política que critiquem, perpetuant el servei militar obligatori no fa altra cosa que perpetuar encara més la impossibilitat que sorgeixi una força social revolucionària. I per acabar-ho d'adobar quina confiança pot existir respecte a un hipotètic control efectiu dels reclutes davant d'una intervenció?

Que potser l'existència d'un servei militar obligatori ha impedit que fossin consumats cops d'estat com els de Pinochet a Xile o el darrer esdevingut a Bolívia?. A més, suposant que l'exèrcit sortís al carrer serien emprades les unitats d'èlite: la Legió, la COES..

Mentre no es demostrï el contrari, desgraciadament, aquest control és pura elucubració estèril o, en els partits que ens ocupen, més aviat constitueix l'excusa per amagar una política de "mimar" les Forces Armades i fer tot el possible per no enfrontar-s'hi.

El cas de l'extrema esquerra se'n presenta diferent. Defensen també el servei militar obligatori i sostenen que un cert grau de control popular serà possible en tant que els drets democràtics es vagin introduint en les casernes a través d'un treball reivindicatiu. Si bé no anem a negar que allò

sigui cert, hem de constatar que una lluita que mini l'exèrcit des de dintre desemboca, al capdavant, en la creació d'un cos totalment professional (avui ho és però en part). No es això una contradicció en el plantejament de l'extrema esquerra ?. A més, com anem a figurar-nos que la classe dominant sigui tan ingènua com per ignorar quin tipus de "servei" és el que més li convé ?. Es que potser el servei militar obligatori fou una conquesta obrera, o bé es tractà d'una imposició de la burgesia? Que potser són censurables tots els aixecaments contra les Quintes o la mateixa Setmana Tràgica, per negar-se a "controlar" l'exèrcit ?. L'Estat mai no ha creat instruments que anessin en contra seu, i menys encara quan no se sent pressionat per cap força social o política. La implantació del S.M.O. respon, no ho dubtem, als interessos de la burgesia -anteriorment ja hem explicat el paper ideològic de l'exèrcit sobre el jovent- i no podem pas pensar que aquesta situació variï mentre no existeixi una forta oposició contra el servei militar i l'exèrcit.

Què passaria si la lluita contra la "mili" arribés a posar en perill l'efectivitat o la fidelitat de les FAS, bé a través d'un treball des de fora de l'estructura militar (objecció) bé des de dins (treball d'agitació a les casernes)?. Possiblement s'arribaria a abolir el servei obligatori. Seria, doncs, objectivament, una victòria important per bé que parcial, que obri-ria pas a noves possibilitats de lluita; de primer, els 300.000 joves anyals que ja hem anomenat es lliurarien de les urpes d'una institució integradora, alienadora i repressiva. La lògica resposta de la burgesia fóra la implantació d'un servei militar voluntari i, òbviament, als antimilitaristes ens pertocaria plantejar una contraresposta

basada en el treball d'agitació també en l'exèrcit professional. Però desgraciadament no és això el que avui ens toca enfrontar...

Recapitem: Resulta evident que un servei militar voluntari constituiria un pas endavant. Malgrat tot volem deixar molt clar que nosaltres no el reivindicuem però som plenament conscients que seria millor que l'actual "mili" obligatòria. Cal acabar amb el mite de considerar terrorífic un exèrcit professional (en tot cas, encara més terrorífic!). Fóra, certament, il·lús, per part nostra, creure que la burgesia vulgui deixar que el poder se li escapi de les mans sense abans utilitzar tots els recursos disponibles al seu abast. A més, cal dubtar de la "sagrada fidelitat" als alts caps que

FONDOMOC

s'atribueix sense més anàlisi, als cosos professionals. Històricament és sabut que aquestes unitats han tingut molts problemes de desercions. Si suprimir el S.M.obligatori -encara que s'instaurés un cos voluntari- fóra un pas endavant que quedi clar que l'objectiu irrenunciable no és altra que l'abolició mateixa de l'exèrcit.

NOTES

- 1.-Informe del Comitè Central del PSUC. "Soldados y política" reproduït a "AOC informa", butlletí intern del M.O.C. de Catalunya. Gener del 79.
- 2.-"La crisis del Estado". N.Poulatnzas i d'altres. Ed.Fontanella.

Lluites contra la MILI

LLUITES DINS LES CASERNES

Quan parlem de lluites dins les casernes ens estem referint als diferents moviments que en aquestes s'han produït o es produeixen i que assumides pels mateixos soldats són un intent decidit d'aconseguir determinades millores en llur condició de reclutes.

Aquests moviments s'han concretat la majoria de les vegades en els anomenats "Sindicats de soldats" i la seva realitat actual depèn molt del país on es dona.

La seva història comença el 1966 a Holanda quan uns quants soldats decidiren crear el VVDM (Associació de Reclutes). Ràpidament varen aconseguir agrupar una gran majoria de soldats. Actualment són el 75% dels soldats els afiliats al sindicat.

Entre les reivindicacions assolides destaquen la supressió del salut obligatori als caps superiors, la llibertat de portar cadascú el cabell com li doni la gana, la prohibició dels camps disciplinaris, el treballar 40 hores per setmana i cobrar (l'únic país on passa) el salari mínim interprofessional.

A la RFA el moviment de soldats és bastant més reduït malgrat que des de fa força temps està reconegut el dret de sindicació dels soldats. Les raons potser les podem trobar en què Alemanya fou el primer estat que sota la pressió del seu complex de culpabi-

litat a rel de la massacre hitleriana de la II Guerra Mundial, promulgà l'any 1949 una llei que acceptava i regulava el dret d'objecció de consciència; en unes condicions òptimes acullint-s'hi gran número de joves.

En aquests moments la xifra d'objectors ha estat tan elevada que el govern ha decidit declarar inconstitucional aquesta llei, amb la qual cosa suposem que el moviment de lluita dintre de les casernes alemanyes s'incrementarà ràpidament.

Un altre cas el constitueix l'exèrcit francès. En ell la sindicació dels soldats és prohibida. El que sí existeixen són els anomenats "Comitès de Soldats", representatius de les diferents tendències i corrents del moviment reivindicatiu. Una de les seves actuacions fou la "Crida dels cent". Consistia en la presentació d'un text escrit als candidats presidencials l'any 1974, on es reclamaven una sèrie de millores pels soldats. La signaren unes 5000 militars. Igualment quan en l'any 1979 l'ajuntament de París demanà ajut a l'exèrcit davant la vaga dels escombriaires, les diferents organitzacions de soldats llançaren una crida sota el lema: "Solidaritat amb els escombriaire. Sota el teu uniforme tu continues essent un treballador" i es negaren a intervenir.

Itàlia és un altre dels països on es prohibeix la sindicació. A l'any 1975 es fallaren més de 7000 condemnes

FONDOMOC

a militars per "protestes col·lectives i participació en activitats sedicioses". De totes maneres els denominats "Comitès de Sedició" continuen lluitant per obtenir el dret de sindicació i tot el que comporta.

A l'Estat espanyol els únics intents de sindicació han estat els de la UDS (Unión Democràtica de Soldats). Aquesta actualment ja ha desaparegut. Podem afirmar, en conseqüència que avui dia a la Península no existeix res que es pugui homologar amb la resta dels països europeus.

Per un altre costat i al marge de l'oposició o reivindicació d'una sèrie de drets d'una forma més o menys organitzada dintre el S.M. cada any es produeix un nombre difícil de determinar de joves que opten per no presentar-se quan se'ls crida a files. Són els denominats pròfugs. O bé un cop a la caserna decideixen desertar (és a dir foten el camp).

Fins ara hem procurat demostrar la fal·làcia del S.M. i la gran estafa que suposa pel poble i en concret per als seus joves.

A continuació ens centrarem en la lluita que nosaltres hem escollit, en l'objecció de consciència política. Abans però exposarem alguns dels motius que ens indueixen a triar per aquesta i no pas per la lluita en les casernes. Bàsicament són aquests:

a-) La lluita a les casernes no té més remei que centrar-se, si més no en una primera fase que pot durar molts anys, en reivindicacions reformistes, en el sentit que allò que pretenen és simplement fer més suportable la mili. Però no es qüestiona ni l'exèrcit ni el mateix servei.

En canvi l'O.C.P. contesta frontalment l'exèrcit i la mili. No pretén millorar-los sinó abolir-los. Desmitifica l'aparell militar, la "Defensa Nacional", l'Estat; genera consciència antimilitarista i de classe.

b-) Dificultat extrema de la lluita a la mili. L'aïllament del militant, l'extrema repressió dels oficials, la insolidaritat dels companys, la precarietat de la seva situació, obliguen a portar una tasca clandestina i difícil en gran mesura la comunicació i la difusió de la lluita tant com la seva coordinació. Això sempre que la contestació sigui possible. Molt sovint les condicions seran tan inhòspites que lligaren de peus i mans al recluta impossibilitant-li el més mínim treball. D'altres ocasions totes aquestes dificultats seran capaces d'acabar amb l'incipient organització aconseguida. L'UDS és un cas ben clar.

En canvi l'O.C.P. o insubmissió política pot funcionar obertament, coordinar-se i reunir-se sense problemes, triar els companys/es de lluita, la zona d'irradiació... En una paraula l'Objecció permet elegir les condicions de la lluita mentre que en la mili aquestes vénen ja donades.

Com a conseqüència de les circumstàncies exposades en l'apartat anterior la lluita dels soldats rarament transcendirà a les altres casernes i a l'exterior amb la qual cosa el suport davant la repressió serà escàs. Per contra, l'objecció pot gaudir d'una gran difusió i aglutinar a l'entorn de cada detingut una forta solidaritat. O al·trament dit: mentre que la lluita en les casernes és poc "rendable" (molta repressió per massa poc avenç i reacció), l'objecció pot obtenir gran resultat. Uns quants O.C., abans de ser empresonats i fins després i tot poden dur a terme una campanya molt forta d'informació i d'acció directa rendabilitzant al màxim la repressió. L'únic problema d'aquesta darrera, fruit de ser coherent amb els seus plantejaments, és que la repressió com segura i bastant dura mentre que en les casernes aquesta constitueix una probabilitat (com la mateixa lluita) i les penes tant poden ser molt fortes com més suaus.

OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA

En aquest apartat simplement farem una breu descripció història del que aquesta ha suposat i suposa a l'Estat espanyol.

Els primers casos d'O.C. es donaren l'any 1959 quan dos testimonis de jehovà es negaren a vestir l'uniforme militar per raons religioses.

El gener del 1971 Pepe Beunza, valencià, catòlic i no-violent es declarà objector. Va ser condemnat en consell de guerra a 15 mesos de presó i hagué arran d'aquest fet un potent moviment al seu favor tant a dintre com a fora de l'Estat.

En aquells moments 200 objectors restaven engarjolats. L'octubre un indult els alliberaria.

En Pepe Beunza inicia llavors un servei civil al barri valencià d'Orriols. Torna a ser cridat i en negar-se un altre cop és novament empresonat el març de l'any següent.

Al 1975 5 joves en edat militar inicien el projecte treballant en un servei civil muntat per ells en una zona de l'Hospitalet de Llobregat (Barcelonès). El lloc es diu Can Serra. Diverses activitats marquen la seva línia: un casal d'estiu, una llar d'avis, classes d'alfabetització, una guarderia d'infants,...

Dos companys se'ls ajunten al gener de l'any següent i els detenen i empresonen el gener del 76. Són condemnats a 4 anys i mig de presó però finalment per "l'amnistia" del juliol d'enguany se'ls deixa en llibertat. Per aquestes dades ja hi havia al carrer una forta consciència respecte al tema.

Tot seguit passem a analitzar el projecte de llei presentat a començaments d'aquest any, el 1981, pel govern de l'UCD.

PRINCIPALS CARACTERÍSTIQUES DEL PROJECTE DE LLEI D'O.C.

El projecte de llei tramés pel govern de l'UCD a les Corts pot considerar-se des de tots els punts de vista francament dolent. No reconeix la majoria de les reivindicacions bàsiques que demana el moviment d'objectors. Les principals crítiques concretes que es poden fer a aquest projecte, que de bon segur es transformarà en llei sense gairebé retocar-lo, són:

1.- Es una llei únicament vàlida en temps de pau.

Ho avala p:ex. el següent paràgraf de l'articulat: "En caso de declaración de guerra regirán las disposiciones que al efecto sean aprobadas con carácter general ..." (Disposició final segona). Postposa en conseqüència aquest punt fins a l'hipotètic instant bèl·lic.

2.- No es reconeixen tots els motius per objectar.

"... se muestren opuestos al empleo de las armas por razones de conciencia basadas en profundas convicciones religiosas o éticas". (Art.1º).

Només es legalitzen en conseqüència les motivacions religioses o ètiques pacifistes. Recalquem l'última paraula perquè el text dóna a entendre que per ser objector ha d'existir una espècie de compromís en no haver emprat la violència o en no acceptar la possibilitat d'emprar-la posteriorment, quan diu: "se muestren opuestos al empleo de las armas". Per tant els qui ens neguem

a col·laborar amb l'exèrcit per raons polítiques, és a dir per anar precisament contra l'exèrcit i la societat capitalista, i, d'altra banda acceptem com a mal menor la possibilitat d'emprar la violència contra els opressors si les circumstàncies de la lluita ens ho exigeixen; per a nosaltres la llei d'objecció està vedada, suposant que la vulguéssim, tant que no ens considerem ni com a objectors. Salta a la vista que tenen por de l'objecció política perquè si els altres motius són fàcilment assimilables, l'O.C.P. dinamita conceptes com "defensa nacional" (que és defensa de classe), estat neutral (per estat capitalista), servei nacional -militar o civil- (Servei a la classe dominant). ...

"JUSTÍCIA DE CLASSE"? "EXERCIT DEL CAPITAL"?
"ESTAT BURGÈS"? ... NO ESTEM PAS AQUÍ
PER FER CONYA, SENYOR OBJECTOR!

3.- Durada més llarga que el S.M.

Es perceptua que la llargada del S.C. "excederá en un año a la del período vigente para el servicio en filas sin que pueda ser superior al doble de ésta". (Art.3º). Es a dir, avui dia, si el S.M. dura 13 mesos, el S.C. seria d'uns 25.

4.- Existència d'un Tribunal fiscalitzador.

S'anomena Comissió Nacional i s'encarrega de "organizar, dirigir i inspeccionar" (Art.10) i també de conèixer "los expedientes de objeción de conciencia que se le remitan y resolverá sobre la admisión de la objeción de conciencia y, en su caso, la consiguiente sustitución del S.M. por la prestación social" (Art.8).

L'existència de la Comissió Nacional viola també el punt segon dels ob-

jectors que diu: "Que no jutgi la consciència cap tribunal".

Les seves tasques no poden ser més clares. Es tracta de triar entre els objectors "bons" i els "dolents" i de rebutjar aquests últims que legalment no seran considerats objectors i per tant els hi tocaria fer la mili. D'altra banda, el tribunal vigilarà que en cap "caserna" d'objectors existeixin actes d'insubordinació, encarregat com està per aplicar penes als futur rebels.

5.- No es reconeixen els drets polítics i sindicals

S'aplica lògicament la mateixa norma que per als reclutes. Allò que sí és il·lògic (malgrat que comprensible des dels seus interessos de classe) és que estiguin prohibits els drets polítics i sindicals a les casernes.

Va contra la reivindicació núm.5 del MOC: " que respecti els drets civils que corresponen a la situació civil de l'objector: ...reunió, associació, sindicació, expressió, informació, consciència,...".

6.- S.C. al servei de la classe dominant.

Els tipus de S.C. previstos són per ordre prioritari expressament indicat per l'articulat:

"-conservación del medio ambiente mejora del medio rural, protección de la naturaleza, especialmente extinción de incendios forestales y limpieza de montes.

-servicios sanitarios.

-cualesquiera otras actividades u obras de carácter análogo que a juicio de la autoridad competente sean de interés nacional".

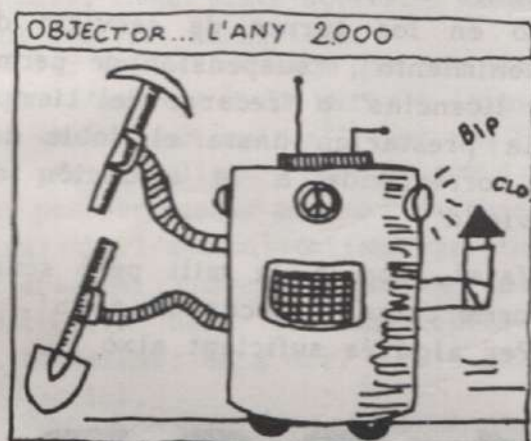
Es a dir que principalment els objectors legalitzats, enquadrats en ICONA, es dedicaren a plantar eucaliptus i a apagar incendis.

Sobre aquests serveis direm ara dues coses. La primera és que es

nega la possibilitat a l'objector de consciència la possibilitat d'elegir el servei que vulgui; l'autoritarisme civil o militar, què més dóna, continua per tant. La segona és que resulta inamagable l'interès del legislador per aïllar els objectors de la resta de la societat i per tant de confinar-los a serveis sovint allunyats de les poblacions.

No s'ha fet cas, en conclusió, a la reivindicació setena del MOC:

"...que les activitats del Servei Civil siguin d'interès popular i se centrin en els camps més desastuosos: educació i cultura popular, medicina preventiva,"

6.-El S.C. augmenta l'atur

En general la immensa majoria de Serveis Civils incrementen l'atur. Només se'n salven els serveis civils per la pau i els reivindicatius. Els primers se centrien en la investigació de tècniques de defensa popular no-violenta (DPNV) o en el manteniment d'Instituts per a la pau. El problema etern és el del control. Si aquest S.C. -com tots en general- és controlat pels objectors -cosa inaudita- servirà els interessos populars; si en canvi el dirigeix l'Estat serà ell qui se n'aprofiti (fins de la DPNV i tot!). Pel que fa als S.C. reivindicatius no podran ser mai legalitzats per l'Estat car fóra tirar-se pedres a la pròpia teulada.

No obstant això no incrementarien l'atur en la mesura que el S.C. consisteix a portar un treball social reivindicant amb els afectats els mitjants i personal necessari per mantenir-lo sempre intentant però que el servei es mantingui sota control de la població i no pas d'ajuntaments, comunitats autònomes o el que sigui.

En canvi els S.C. proposats augmenten descaradament l'atur en la mesura que atenen unes necessitats sense que se'ls doti de personal remunerat al mateix temps que 2 milions d'aturats es debaten en la misèria. El projecte ho explica molt clarament:

"En la asignación de los efectivos disponibles se tendrán en cuenta prioritariamente aquellos servicios con insuficiencia de personal o donde resulte inadecuado acudir al empleo remunerado".

Nosaltres diem: si hi ha insuficiència de personal que en posin més i que el paguin; si no tenen prous diners que els treguin per ex. de les despeses militars; i si no en saben que dimiteixin i deixin manar al poble!

Pel que fa a feines de conservació de la natura és evident que s'està dificultant la creació de molts llocs de treball. Així p.ex. els aturats/des dels pobles que tinguessin a la vora boscos podrien dedicar-se a càrrec del "Fondo de lucha contra el paro" a netejar-los i vigilar-los (però en compte que molts d'ells són de propietat privada i per tant els qui hauria de pagar serien els propietaris i no pas els treballadors/es amb els impostos!). Llegim, posem per cas, en el diari: "El conseller d'Agricultura de la Generalitat anuncià ayer en rueda de premsa que pròximamente realizará una campaña para que cerca de 2000 jóvenes desempleados puedan participar en la limpieza de bosques, como pequeña

FONDOMOC

contribució a la lluita contra el "paro" (El Periòdic, 14-01-81).

Quant als serveis sanitaris, per què acudir als objectors quan existeixen milers d'ATS i de llicenciats en medicina en atur ?.

Què han de fer, doncs, els objectors, potser algú es pregunta ?.

Doncs senzillament res. El S.C. no és altra cosa que una excusa per mantenir el S.M. perquè, és clar, si els qui es neguen a fer la mili s'anessin tranquil·lament cap a casa seva, a continuar la seva vida; llavors, ningú no aniria a la mili!. És clar! però és que nosaltres no estem demanant que existeixi la mili

FONDOMOC

sinó que exigim la seva abolició i per tant també la del S.C.- com a pas endavant per acabar amb el sistema capitalista i patriarcal.

8.- Estructura autoritària del S.C.

- "en formaciones jerárquicamente estructuradas" (art.5).;

- "se encontrarán sujetos a disciplina y obediencia tanto a la administración civil como del personal del centro";

I per als objectors que es portin "malament", el projecte, i després el Reglament, determinen una sèrie de penes i sancions com les de "recargo en los turnos de servicio de mantenimiento", "suspensión de permiso y licencias" o "recargo del tiempo de la prestación hasta el doble del que corresponde a la situación de actividad".

Vaja!, com a la mili però sense uniforme caqui ni tocar un arma!.

Per algú és suficient això ?.

Què és el C.O.P.

El C.O.P., com el mateix nom diu, l'integrem gent que ens plantegem l'objecte de consciència per motivacions polítiques. No fa gaire que ens hem posat a treballar com a tal. Per ara el constituïm un grapat de companys i companyes provinents del GANVA (Grup d'Acció Directa No-Violenta Antimilitarista) que, davant de la imminència de la sortida de la llei d'O.C. decidirem deixar aquell grup per dedicar-nos íntegrament a aquest tema.

Cinc punts són els que defineixen el C.O.P. Per a nosaltres, els cinc, globalment considerats constitueixen una altra manera d'entendre l'O.C. que,

des del nostre punt de vista és clar, és l'única que pot donar a aquesta lluita el contingut revolucionari i clarament anticapitalista que objectivament té.

Exposem doncs aquests punts:

1.- Els nostres motius per objectar són d'índole política.

Totes les societats que existeixen avui dia són societats de classes; si guin capitalistes o és diguin socialistes o comunistes. En elles sempre l'exèrcit constitueix l'últim recurs per mantenir l'explotació dels oprimits per una minoria que, en els països capitalistes, és la burgesia. L'exèrcit, per

tant, no defensa tota la societat sinó una classe social, la dominant, al marge i sovint contra els interessos del treballadors/es.

Per a nosaltres no té cap sentit col·laborar amb aquesta institució per definició antiobrera, i que sempre estarà destinada a reprimir-nos. D'altra banda constatem que fonamentalment la mili constitueix una institució que mitjançant la inclució d'un conjunt de valors i d'hàbits autoritaris, masculistes, burgesos i espanyolistes, procura destruir el potencial revolucionari de tot recluta per convertir-lo en un submis treballador quan surti de la mili; en un ésser acrític i completament amotllat al sistema.

Per tot això creiem que cal desmitificar l'exèrcit i la mili, i denunciar les seves funcions reals tant com lluitar per l'abolició d'aquesta com a primer pas per acabar amb aquell, objectiu final de l'antimilitarisme que indubtablement convergeix amb el de la destrucció dels sistema capitalista i patriarcal; és a dir, amb la revolució social.

Cap aquestes fites apunta, doncs, la nostra objecció política.

2.- No ens declarem no violents.

La majoria dels grups d'objecció són no-violents. Nosaltres, al contrari, considerem que la no-violència no és un arma vàlida per a ser utilitzada en tots els nivells d'enfrontament amb el Poder. A vegades creiem cal utilitzar la violència per dirigir-la contra els qui ens oprimeixen.

En definitiva, ens reservem el dret a fer servir qualsevol mètode tant en aquesta lluita concreta com evidentment en la nostra vida. El tipus d'accions a realitzar els decidirem els qui pertanyem al grup en cada moment concret.

3.- El nostre objectiu final no és el reconeixement per part de l'Estat del dret a l'O.C. sinó la insubmissió total i col·lectiva.

Per a nosaltres la lluita no radica en demanar que qui vulgui pugui fer un servei alternatiu al S.M., i en millorar constantment les condicions d'aquell servei sinó en atacar frontalment el S.M. i l'exèrcit. Allò que persegüim és la insubmissió total (tant al S.M. com al S.C.) i col·lectiva (no pressa l'O.C. com actitud individual sinó política).

4.- Cal coordinar-nos amb lluites afins, es a dir que apuntin cap als mateixos objectius o cap a fites semblants: els desertors, els pròfugs, la contestació en les casernes.

5.- El TREBALL POPULAR com eina de lluita en la campanya.

Els objectors, per raons normalment estratègiques, han demanat fer un S.C. alternatiu al militar. Nosaltres pensem que tot servei civil que reguli l'Estat servirà per força els seus interessos i anirà per tant en contra del poble: augmentarà l'atur, constituirà un negoci per a l'Estat,... Precisament perquè nosaltres equiparem servei militar i servei civil ja que tots tindran un comú denominador: servei a l'Estat capitalista; no volem fer-ne cap dels dos. Això no treu que precisament perquè la gent que ens envolta compregui la nostra actitud realitzem un TREBALL POPULAR per demostrar com l'Estat va contra el poble en apartar els O.C. d'una feina que li és favorable (al poble) mentre que preten obligar-nos a realitzar el servei civil estatal.

Aquestes són, breument explicades, les nostres guies de treball. Amb la publicació d'aquest dossier (i d'un llibre escrit per dos companys del COP titolat: "Servei militar, estatal i popular") encetem una campanya per explicar què és l'O.C.P., i per què no pensem acceptar la llei d'objecció del govern; per recabar en definitiva la solidaritat i participació de tots vosaltres en aquesta lluita contra el S.M. i l'exèrcit.

